

ПАРТИЙЖИ АМЫДЫРАЛ

ХҮЛЭЭЛГЕЛЕРНИ КҮҮСЕДИР ДЭЭШ

(Партия активичиң хурамы)

Чоокта чаа Улуг-Хем районунч партия активичиң хурамы болуп өрткөн. Аңаа районун колхозтары...

тургаш, март 20-ге чедир колхозтар чүгдә 9,1 болгаш совхозтар 16,3 тоннаны сатканнар. «УТКА 25 чыл» совхоз 69 тоннанын орунуга чүгдә 39 тонна сүт саткан.

ШКОЛА, БАШКЫ, КҮШ-АЖЫЛ

Солун делгелге

Часкы каникулдарың хуңеринде Кызыл школаларының өренкичлери чүгдәлгә ажалдарының XII делгелгези ачылган.

саазындан кылган чектери солун болган. № 1 ортумак школаның өренкичлери чамдык куштарың болгаш анаарың дуруларың делгелгези кингенир.

Көдээ библиотекарь

Фермага кезеңки ажалдар эгелдөөк турда, машина хан келген. Эптешир беле шарып каан номнар 401 кичи болган.

Эш Эренчиңиң «Чар орук» колхозтун бугу ажалчы чону эки билер. Ошанша ажалчына харымсалгалыг, чоңа элтир-өдөөк, биче сөгкүлгил, масса-биле харылзаалыг болуруну талазы-биле улгелерин—оң бүдүшүшкө ол.

ныштырар, көдөөгө культурут, байшырак чуртталга дөш пропаланда чорудар херекке ол илдепкейлиг кичири турар.

Даалганы ынчаар күүседир херек

Хой уруглар нези эш О. Барычмаа болгун чангыс чер чуроттуглары-биле калы колхозчу амыдыралче он бир чыл бурунгаар шилчил кирген.

келдиргеш, херэженирнин хлеб бижырыныча өренир болгунун удурутур дугайында партияң даалганы аңаа берген.

Ажыл-агы-биле холбаштыр

СУГ-АКСЫ (Телефон-биле). Сут-Хал районда совхоз тургустунганы-биле холбаштыр, районун партия органың, заводтарың, ажалчыларын политмасалыг ажалчы амыдыралчы-биле дүштүр бугу тургузуру чүгдә болуп турар.

Пропангандистер хуку-хурааларың түнөөлөк сөксөзүңиз ажал-агы-биле холбаштыр, заводтарың, ажалчыларын политмасалыг ажалчы амыдыралчы-биле дүштүр бугу тургузуру чүгдә болуп турар.

Хөндөргейниң делгем олар-белгилери, тарымла шөлүн, кур черлерин көрүп, ол дугайында чүгдәлгәлери бар чөрдүсү. Мурнувуста тейлешчү дөвүнчүгө таварыштымыс. Дөштү орту эрттир бар чөрүвүста, чаш хураганнарын алдырышкан үнү доваан шыналы берди.

лар аваларыңа боттарыңың шаа-биле дуулашкан турар. Кара салаттыг, 50 хар ажа берген хире назымч херэжени хойжу манган ах чыл хураганын колдуулап күндүрү алгаш, хой аразында бир-ле чүве дилегинин чоруп тур. Калы келген эжим дуржулга станциязың ажаллачычы боорга, ол кайзы боор дээрин оң айтырдым.

ХОЙЖУ ӨГ-БҮЛЕНИҢ СӨЗҮ БЫЖЫГ

тавы-биле далаш чок базым олуру. Бүктө келген хой колданы долгандыр чалгы бергеш, доктап берди.

анча үш-дөрт хонзрга таарымчалдыг болур—деп, хойжу чүгдәлгези. Казананы хуңерек телазында кур кажаа. Ол хуңдус хураган чегерер чер-дир. Хаактары хан-нарактый кылгаш, бир ужуң чавызадыр, бир ужуң белдир зып каан.

дүктү аларын хулаңгеш, күженишкениң ажаллап турар. Бө хойжуларын колданыла төрүү 700 баш хой бар. Январдан мартка чедир төрөөн 250 хойларын хураганнары меңи алдыган. Хой хураганнашыны ам-лаа үргүчүлүп турар.

Каникулдар хөглүг эрткен

Кызылдың школаларының өренкичлери каникулдар үезинде «ВЛНСМ 30 чылы» кинотеатрга «Рыжик» деп уран-чечен киночуркуну көргөннөр. Ол киночуркунта Санька деп өскүс оюлун амыдыралын көргүскөн.

рениринге база кижизидилгезинге эргекон чүгула бугу байдаларны тургузуп берген дээрзин олар чүгулаалып көргөнөр.

Бичежөөк дагың мээс чары ашты берген. Аал колданың бир чуртталга бажыны, ий өг, колданың ортузунда улуг кажаа. Чинге-Дагың билгелчир шаттарыңды маччының хөу оларал турар. Аалдын мурнуу талазыңа бир колан хой шукуулаң, колданыңа кирип кагды. Ол ийги үзүлгө чаш хураганна илери хойлар ол. Чинге-Дагың алдың талазыңа шатта база бир колан хой парандылап берген мээс таварты өттүл чор. Ичан хун чүгүрүң кире берген турган.

Хой тоотпалап орган Куулар Кошкар-оол хураганың иштиң салаалары-биле өйдүктүр тутуулаш, токтар-дыр кылдыр болданы-ла ол боор оң, ону незиңиң чаныңа салыпкан. Хойлар чедип көзөгө кажаала хураганнары эмирлери-биле илдеринче ол салып үлдүрүп. Оларын хун-нүл-бе тоттүр эмирлериңе хойжулар улуг кичээтениң салган.

Хойжу Куулар Кошкар-оол малыны байдалың биске таныштыргаш, кажаа иштиңиңе бисти эдериң куду хой хой—иңг орандына ужуң бар чылдар дурваалар лег дистиңдир шуушкан, алгы шимеэни-биле кел чор.

1953 чылда 380 баш бир харлыг хураганнары хулаңг алганмыс—бистин хойжулааныңың эгеси ол чүве. Бистер чыл бугу хураганнары меңи ал, доруктуруп келдиңе, күжү баксырап көрбөөң. Эрткен сес чылдар дургузунда ийги-тиз-биле 3000 баш чыгым хураганнар бистин ажаалагыска өзүп до-рукташ, тускай үзүңүшүңе кирген.

Клуб ажылын экижидер

Улуг-Хем районун Жланов аттыг көдээ ажал-агы артедиле көдөө клубу колхозчулар, көдөө ажал-агының тускай эртемчилер, ал-баң-хаакчылар хуралга чыгып келгеш, илде киномаханик Мининин база библиотека эргелекчи Уйуку-кыстың ажалың дугайында допчу илтигелдерин ыдынаан, көдөө клубтун болгаш библиотеканың ажалын чүгдәлгәлери көргөн. Аңаа чамдык со-лук хемчелдерни дөткө-лаа, четпестерни шүгүмчүлөү-лаа турган.

дан чамдык номчүкчулар алган номнарын делдир агитлейн баргылар болгаш оларын эдилеиңе кал чок. Көдөө клубтун ажаллачылары күш-ажылын сагыла-чурунун үрөп, чонун көргүскөн бүтүрлөк чөттүрү-биле үнөлөйиң турар. Чинжэ, эш Минин чамдык хунверде экирп ажаллап, алыңга февраль 24-те үнтен кино-чуркуну бир кезең шүүт «уттун» каакан. Ол дугайында көрүкчүлөр акт тургудып, кыдыг четпестерни чалазыңа, ыдым казарга: «Ол дээрге, силерин херэпер эвес-тир, мээң херээм-дир» деп, Минин доңгун аажы-чаның көргүскөн. Бичиң уругларга көргүскөн «ужурлук киноларны бо-ла школачыларга көргүзүп, «План дугалап ала ол-ла ыйнаан» дээр хөвүн илдердип турган.

„Тайбың болгаш социализм дээш чаңгыс аай демиселче бурунгаар!“

Африка дипке колониалдыг системаны узуткаар

Чепсегленишкенин бүгүниити болгаш бүрүн дүжүрер

ВЕЛИКОБРИТАНИЯНЫҢ КОММУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫНЫҢ XXVII СЪЕЗДИЗИ

ЛОНДОН. (СЭТА). Великобританиянын Коммунисттик партиясынын XXVII национал съездин байырдалдыг аяктыганын Съездин партиянын президентизи болгаш экинчи вице-президентизи бирээзи Уильям Галлахер айткан.

Съезде чурттуң бүгү чөраеринден келген 700 чыгым делегаттар, а ол ышкаш 18 чурттарынын актуума коммунист болгаш ажалчын партияларынын төдөлери олуржуп турар. Совет төдөлериин составында СЭКП-нин Төп ревизия комиссиясынын кежи-гуну, СЭКП ТК-нын өйдөлөшкөн республикалар тала-зы-биле пропаганда болгаш агитация килдизинин эр-тектини Д. Ф. Ильячев, СЭКП ТК-нын кылдыс эрге-тектизини ордальчым В. Г. Коронов бар.

Съезд «Тайбың болгаш социализм дээш чаңгыс аай демиселче бурунгаар!» деп алуунун аада-биле өртүп турар.

Президиума — партиянын Национал Бүсүүсүнүн кежигуну У. Галлахер, Джон Голдан, Р. Палм Датт болгаш өскелер-даа.

Партиянын президентизи Галлахеринин съездини аяктыгын тура айтканы болза, бо съезд төөгүнүн эр-

гилдегил үезинде чыккан. Социалисттик чурттарда аажок улуг депшилген болгаш колония база шаанда колония чөраан чурттарда национал-хосталгалдыг шим-чөшкенин өскенин ужурунда күштерини декидигу-ру империалисттик күрүслерге ажыктыг эвес кылдыгү чайгылыш чокка өскерлп бар чыдар. Москва чөвүдө хуралына киришкен коммунисттик болгаш ажалчын 81 партияларын төдөлөкчилеринин ат салган документи-лери ону тодоткай көргүзүп турар-дыр.

Барыны уездик социал-демократтарга улуг ангай ажалчы чөнарнын моон сонгаар чорудар демиселче болгаш «социализмче британ орук-биле» улам ынай бурунгаарларынга айтылганы бөөринче съездини Галлахер кыйгырган.

Партиянын ордальчым барганы Палм Даттин саналын өзүгээр съездини төдөлери партиянын бүсүүсүнүн мөчөөн дөргөзү Гэрри Поллиттин тураскаалын минута иштинде сактып бузуулан.

Эзөөн каш иштектерин, оң иштинде өрткен съездин үезинден бөөр Гүсүччи Комитеттин иштелини чүдүдүзүп көргөн соонда, партиянын чыгыне секре-тары Джон Голдан политиктиг иштектеди кылган.

КНО-нун Кол Ассамблеязынын хуралы

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Март 30-де, дүш соонда, КНО-нун Кол Ассамблеязынын пленарлыг хуралына Конго дугайында айтырманы чуга-лажып көөрү үргүдүлөө. Бир дугаарында санап берген Болгария-нын төдөлөкчиси Тарабанов Конго-да «КНО-нун демчелери» дээр чү-венин ужу-уткамы сойгалма өлө-рөткөн. Конгонда белги колони-заторларын үндүрүп дугайында шит-пир күсүстимизин. Харын белги колони-заторлар боттарынын агент-лелери Чомбе, Валонжи, Мобуту болгаш Касавубу оларын дуузал-чымы-биле чуртту үсперлээринин политикамын чорудуп турар-дыр деп, болгаш төдөлөкчү чугаалаан. Белги колони-заторлар КНО-нун органын чыгартканын алган, Конгода политикагил өлүктүк чорукту үл-гөдип турар. Олар премьер-министр Лумумбун болгаш оң соратниктерин араатанзыг дау-биле өлүрүткөн. Тананарив конференциясы дээр чү-вени конго улустуң саттыкчыла-

рынын чымыж кылдыр шитпирлпг брүрү шаап көргөм. Болгариянын төдөлөкчиси болза КНО Чомбе, Мо-буту ышкаш өскердикчилер-биле эвес, а Конгонун Гизенгага башта-кан дүрүм өзүгээр чааза-биле кады ажалдажылганы чорударын шит-пирлпг негез. Гизенганын чааза болза, чурттуң чаңгыс эви болгаш хамаарышпас чоруп дээр демисе-жип турар Конгонун кара-чаңгыс дүрүм өзүгээр чааза болурун Тара-банов демдегез.

Оң дараазында Мальгаш Респуб-ликанын, Йюбиянын, Либериянын болгаш Иранын төдөлөкчиси са-нал береш, бодунуң херези боду шитпирлээр арганы конго улуска тыспырынын эргежок чугулазынын дугайын эргейт өскөр-биле чуга-лаш турганар. Мальгаш Респуб-ликанын төдөлөкчиси Ракомалала Конгонун иштики херектеринге хол-гаарлашканын дадгалээр деп то-доткай эвес кыйгырганы салып тур-ган.

Ангола демиселин соксатпаан

ЛОНДОН. (СЭТА). Дугүрөзүн-би-ле шыва аалдыган Анголаге порту-гал колони-заторлар шеринин не-медде күштерин дубу-далаш-биле чорудуп турар. ыччала-даа анго-ларнын демисели улам калбарып тур-ар. Информация агентилелеринин дынадып турары-биле алырга, март 30-де Жуанда девискеринге кыпты-гып үнгөн удурламышкынарны

база-ры-биле шериг болгаш полиция кезектерин чоруткан. Ол ышкаш Бабида (Сонгу Ангола) тура хал-ымшыкканын база-ры-биле шериг от-рядын база чоруткан.

Рейтер агентилелдин корреспон-дентинин дынадып турары болза Анголанын төп кезектеринде База-да тура халымшыкканын үзүп турар.

Эп-сеткил каттыжышкынынын неделазы

БЕРЛИН. (СЭТА). Боттарынын хамаарышпас чоруп дээр демисе-жип турар чурттар-биле болгаш чамдык чурттарда өлүктүк чорукка тава-рышканын неделазын эрттерине делегейин херезежеринин демократтыг Федерациясы кыйгыр-

ган.

Улустарын хосталганын боду, муң-муң өр, херезеж шижилерин бол-гаш бичи уурларын амы-тынны-га кыжаныгыг хемчелерге о не-деланын үезинде бугу-ле чурттар-нын херезежерини удурларын алар.

73 баазалар узуткаттынза-даа 6627-зи арттар

ВАШИНГТОН. (СЭТА). 73 америк шериг баазаларын узуткаар дугайын АКШ-тын камгалап министрөөзу чарлаан.

Пентагонун меделелин өзүгээр алырга, ол баазаларын ангы-ангы хуусаалары—бир-үш чылдарын дүргүдүндө чок кылды. Кызыртын баазаларын ниити санын чугу-ле 21-ри даштыкыда турар, а артактары АКШ-тын девискеринде-де. Эргижирез баазаларын узут-

каарынын болдунар аргаларын то-доткай талазы-биле президент Кенне-динин айтмышкынын өзүгээр бо ба-зымны камгалап министри кылган дээрин меделгенден кестүп турар.

АКШ-тын камгалап министри Макнамара корреспонденттер-биле беседазын АКШ-тын агмы үеде даштыкыда болгаш чурттуң ишти-нде-да баазаларын ниити-биле 6700 деп меделез.

Колонизаторларнын чаа үүлгедии

ПАРИЖ. (СЭТА). Франциянын улуг эвес порт хоорай Эвиан-ле-Бенге март 31-нин эртенинде күштүк чактымышкы чангылашып үнгөн. Ол хоорай чагырганын дөргөзү Камил Бланнын бажыныга сөзлөп каан бөмбүк чазылган. Камил Блан аара-биле балыгланган болгаш уда-ваада өлүп калган. Оон каайы баа балыгланган.

Ол халлашыкканын брүрүдүлгөрү бидлинес. Чугуле Камил Блан дыйны чылдарында угулазынын шимчөөшкенин илдептегил кир-жикчи болгаш эжелекчилер-биле

демисежип турган дээрин билдир-гир.

Сөөлүгү хунерде Эвиан-ле-Бен хоорайга француз чакаткы төдө-лекчилери-биле Алжир Республка-нын тур чаазанын төдөлөкчилери-нин аразына Алжирин бот баш министринин негеделеринин дуга-йында болгаш алжир дайынын сок-салырынын дугайында чугаала-жышкынынага белеткеп чоруп турган. Бо болза Алжирге тайбын дугайында чугаалажышкынарны бодуларынын ордальчип турар келер-гил колониалистерин үүлгедииш-ки деп бодат турар.

СУД ЗАЛЫНДАН

Араатанарны шаажылаан

ТАЛЛИН. (СЭТА). Фашисттик иде-леттерини «Игала» деп өлүктүк лагерьин комендантынын дуу-залдыкты турган Р. Геррестти болгаш ол лагерьин камгалакчы турган Я. Вийкти Эстон ССР-нин кемиг херектер талазы-биле суд волегиа-

зы март 11-де өлүрүп шаажыла-ышан, эт-херезинин хавыр деп шийтеди.

Март 30-де Эстон ССР-нин Дээди суду: шийтеди күсүстөөн—деп дынапкан.

Хуу өчүзүрөк, оор

«Ымыл тараачын» колхозтун айт ажалчым Дмитрий Васильевич Бакин хуу өчүзүрөк амыдырал сү-рөринге ымак, ургулук болуна чыг-дымы-тытшынып чоруп киж. Ол хууунда ийи саар инекти, ийи ха-ваныг, хей дагаа, кастарыг, улуг дөлем бажыныг, анжарларын дол-дур тара-ылганым.

Иччала-даа оң алыр-чир, өч-күрөгүнүн көвүдөлдү дээр халы-мак күзөл-болды оң болун суд сто-луна аладалган. Бакин колхозтун төп шаңыдан 5 шоодай үезин кы-зыл-тасты оорлап алган, бажыныга чедирип алган турга, колхозчулар илереп, тулуп алганар. Ол үе-

зин тарадан алдыда бир шоодай суланы база оорлаан илерез.

«Ымыл тараачын» колхозтун колхозчулары оң үүлгеткен херези брүрү шаап көрөш, ниити хуралдан сулга хөй-ниитинин ажалачымы бол-дуп олуржуп кижини боттарынын мурунунда чоруткан.

Ийи-Вем районун улуг суду Д. В. Божинини оор кылган херези кол-хозтун клубуна ажал сул хуралына көргөш, ону РСФСР-нин кеземе хойбулузун 89 чүдүлүн 2 кезе-биле 5 чылда хосталганын казып шийтеди.

М. МАНЗЫРЫКЧИ.

Обласка АГААР-ВОЙДУСТУҢ байдалы

Бөгүн обласка шовар булуттарлыг, дахтын хуку кошкак хун болур. Агарынын температуразы: дагалы районнарда 7—12, чавыс черлерге 2—7 градус чылыг болур.

Редаторнун хүлээлгенин нууседип турар Д. О. БЕГИН.

пературазы дүне 5-тен 15 градус чедир оор. хунуус дагалы черлерге 7—12, чавыс черлерге 2—7 градус чылыг болур.

Редаторнун хүлээлгенин нууседип турар Д. О. БЕГИН.

КМНО

«ВЛКСМ-НИН 30 ЧЫЛЫ» (Улуг залга) «Даң хавазында шурааккын» 11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда. (Биче залга) «Чарымшык херез» 4.30, 6.30, 8.30 шактарда.

«КАА-ХЕМ» «Чарымбас өнүктөр»—11.15, 1.15 шактарда. «Борск кырында булуттар»—3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

«ВОСТОК» «Оварымчалыг, кырган-ава!»—3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактар-да.

ОБЛАСТЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНГА

Кижки Боду
БАШТЫҢ БОЛГАНДА

ДЕП КИНОНУ КӨРҮҢЕР.

АФРИКАНЫҢ УЛУСТАРЫНЫҢ ҮШКҮ КОНФЕРЕНЦИЯЗЫНЫҢ ШИИТПИРЛЕРИ

КАИР. (СЭТА). Африканын улустарынын үшкү конференциясынын март 30-де болган пленарлыг ху-ралына оң киржикчилери конфе-ренциянын беш комитеттеринин ажалдап кылган резолюцияларын болгаш сумелерин чаңгыс эп-сетка-биле хүлөп алган.

Хамаарылыгы девискерини тос-таарынын дугайында айтырманын талазы-биле резолюцияга конфе-ренциянын киржикчилери империализм-ге болгаш колониализмге улуг сөөл-гү тулушкунунары чорудуп турар Алжирин, Анголанын база колония болгаш хамаарылыгы өске-даа девискерлерини маадырды демисел-чилеринге болгаш улустарына ба-дыр чедирген. Конференция Африка-нын хосталганын фондунун бугу-африка комитетин тургузар дуга-йында сүмөң хүлөп алган.

Конференциянын киржикчилери империализмни шитпирлпг брүрү шаавар деп, делегейин хосталга ажалачыдыг бугу улустарын кый-гырган болгаш улустарынын хосталга-зы болгаш хамаарышпас чоруп дээр дөмдөй кырында демисежип турар бугу-ле күштер-биле Африка-нын чурттарында национал-хостал-ганын шимчөөшкенин эп-сетка-

каттыштырмалыгын быжыгларынмын эргежок чугулазын меделген турар.

Алжир дугайында айтырманын талазы-биле конференция бот-баш-кырылганын принципин амыдыралга боттаандар сорулганы барымда-лаш, Франциянын чааза-биле чуга-лажышкынынары чорудар дуга-йында Алжир Республиканын түр чаазанын индиптиваныг дөткөз.

Алжир улус ол принцип дээр демисе-жип турары билдиргит болгай.

Конго дугайында айтырманын тала-зы-биле конференция шитпирин хү-лөп ап, Патрис Лумумбаны араатан-зыг өзү-биле өлүргөн чорукка хол-баштыр ханы килчөөшкенин ында илергейлеш турар. Конго айтыр-манын талазы-биле КНО-нун Айылы чок чоруп Чөвүдөлинин резолюция-ларын доп-доткай боттаандарын, Конгонун херектеринге империали-стик күрүселерин холгаарлашкы-нын соксаларын конференциянын киржикчилери негез. КНО-нун чыгыне секретарынын Конгода байдалды дорайтарында ойнаан олдон брүрү шаап, конференция ол албан-дужаадан Хамаарышпас дүжүрени негеп турар. Ангола тала-зы-биле шитпирлери конференция-нын киржикчилери колония чурт-

тарга болгаш улустарга хамаарыш-пас чорукту тыпсыр дугайында КНО-нун Декларациянын Анголага хамаарыштыр Португалиянын күр-үселерин чедип алмырче Азиянын болгаш Африканын чурттарын кый-гырган. Конференциянын киржикчи-лери Муруну-Африка Эвелелинин чаазанын чорудуп турары сөөк-аы ылгаар политиказын шыгыны брүрү шаап көргөн болгаш Муруну-Африка Эвелели КНО-дан үндүрерин чедип алып деп, Азиянын болгаш Афри-канын чурттарын кыйгырган.

Бедергей колониализм дугайында резолюцияда чугалап турары бол-за, Африканын хамаарышпас анык күрүселеринге империалисттик чур-тарын политика, экономика, социал, шериг болгаш өске-даа адырлар-нын талазы-биле тергидишкенин тургузарынын чаа хевирлери африка чурттарга оза аймыдыг болуп турар.

Африка дипте колониалдыг систе-маны узуткаар дээр демиселге афри-ка чурттарынын болгаш улустарын эп-сеткил каттыштырмалыгын бы-жыгларынмын улаанган өске-даа чамдык шитпирлери конференция-га хүлөп алган.

ПОЛИТИКТИГ КОМИТЕТТЕ

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). КНО-нун Кол Ассамблеязынын Политиктиг комитетинин март 30-де болган ху-ралынын айтырмы—чепсеглениш-кенин дүжүрери болгаш Совет төдөлөрүнүн баштыгын ССРЭ-нин Даш-тык херектер министри А. А. Гро-мыко ол хуралга моон аазада ме-делдеди кылган:

Совет Эвелели болза чепсегле-нишкенин бүгү-ниити болгаш брүрү дүжүренин айтырманы шитпир-лээрин сонгаарладып болбазын бар-ымдаалаш, чепсегленишкенин дү-жүренин талазы-биле Кол Ассам-блеянын бо 15-ки сессиязында моон сонгаар болур чугаалажыш-кынынын директиваларын дуга-йында болгаш ол чугаалажышкы-нынары чорудар ужуруг органын составынын дугайында дугуржуп алыры эргежок чугула деп санап турган.

Ыдыг-даа болза АКШ-тын чааза херек кырында үч чугаалажышкы-нынын агмы үеде эрттеринге белен эвес болууны оң чепсегленишкенин дүжүренин дугайында айтыр-маны чугаалажып көөрү сонгаар-лазыр болгаш оң чугаалажышкы-нынарыге сөөлүрлер кирерин күз-өшүн барымдаалаш, Совет чааза Ассамблеянын бо сессиязында чеп-сегленишкенин дүжүрени дугайында айтырманы чугаалажып көөрү сонгаар-лазыр болур деп санап.

Минча холбоштыр Совет Эвелели-биле АКШ-тын чаазанын аразыга мында дугуржуга чедип алынганын чепсегленишкенин дүжүрениге болгаш чугаалажышкынынын кат-тап эгелээрине хамаарышканын айтыр-манын талазы-биле боттарынын са-нал-онялар солчугулазын июль-июль айларда катал эгелээр. Ол ышкаш ааза чедип аалдыган чүдүлгөри дугайында Кол Ассамблеянын 16-гы сессиязында амындаыр дээрин баа дугуруштунган.

ССРЭ-нин болгаш АКШ-тын төдөлөрүнүн кады киргиз-решолия төдөлелин Кол Ассамблея чангыс үн-биле чүдүлүдүрүп дээрине эде-геп турар бис.

Оон соонда АКШ-тын төдөлөкчи-ни Э. Стивенсон чүзе чугаалаш, кижик төрөлөгетке кыжанышкыны болдуруп турар чепсегленишкенин бажы ажыр бодурун дүргө-не, туулуга чедир соксаар дээр Кат-тышкан Штаттар болдунар-ла чүд-дери шуптузу кылырын күзөп тур-ар деп меделез.

Оон чугаалазын болза: бистер чуга-лажышкынынары чооку үеде эгелээрине чүткүп турар бис. Чеп-сегленишкенин дүжүренин тала-зы-биле бодунун политиказын амер-ик чааза өөрөш көрүп турар деп Стивенсон меделез, бо айтыр-манын талазы-биле оң чааза чугаала-жышкынарыге июлдуң төнүзүндө киритеринге белен болурун ший-тепкыргаш, ол чугаалажышкыныр-ея үр-түнелит болур дээрине эде-гелени илереткен.

Совет Эвелелинин болгаш АКШ-тын төдөлөрүнүн кады кирген ре-золюция төдөлелин комитеттин кел-жигүнери шупту хүлөп алып дээр-ине эдегени ол төнүзүндө эле-реткен. Ол төдөлөлдө чепсегле-нишкенин дүжүренин айтырманын болгаш бо айтыр-манын талазы-биле бугу саалдарын Кол Ассамблея-нын XVI сессиязында чугаалажы-ры-биле шийчилери сүмөң турар.

Решолия төдөлелин Политик-тиг комитет чангыс үн-биле хүлөп алган.

Франциянын төдөлөкчизи оон соонда чүзе чугаалаш, чепсегле-нишкенин дүжүренин талазы-биле эм болур чугаалажышкыныр-ажыктыг түнөөлөрүн бээр боор деп идегени илереткен.

Оон-биле Политиктиг комитет бо-дунун ажылын дооскан.

АКЫ-ДУҢМА СОЦИАЛИСТИГ ЧУРТТАРДА

ГДР-ниң кол экономиктиг сорулгазы канчаар күүсеттиниң турарыл

(ГДР-ниң аар машина тудушкунунун, удуртукчузу Вольфган Шомбург-биле беседа)

Бугу-ле өң чугула бараанарны чоңун кижини саныга онааш-тыр херездег талазы-биле Барын Германиянын херезиниң сорул-газын Германиянын Социалисттик чангыс аай партиясы болгаш Герман Демократтыг Республиканын чааза салган дээрин билдир-гит болгай. ГДР-ниң кол экономиктиг ол сорулганын шитпирлээр-инге онза улуг ролду бугу экономиканы хөгжүдериини үндөшүн улуг үлөтүр, ылангыс аар машина тудушкуну ойнаар хүлээлгел-гил. Оон-биле холбаштыр журналист Бертольд Кирхей ГДР-ниң аар машина тудушкунунун удуртукчузу Вольфган Шомбург-тан барып дилез.

Моон аазада Бертольд Кирхейтин айтырмаларын болгаш ааза Вольфган Шомбургтун харымаларын парладывис.

чылда чедип алыр.

Айтыр. Электри үлөтүрү ГДР-ниң бугу улус ажал-агынын хөг-жүдериңе кол ролду ойнаар бол-гай. Үлөтүрүң ол адырын хөгжү-дериңе чүчү көрдүңсиз?

Хары. ГДР-ниң электри үлөт-пүрүнүн 30 хуузу мөөнөттинген Берлинде чамдык бугурулге черле-рин болгаш бугурулгелерин калбар-тырманын өң чугула хемчеглери бот-танып турар. Чижээ, Обер-гиттерде кабель заводу телефон кабелдерини чаа фабриказын тургузуп турар. Иччаарга «И. В. Сталин» деп электростанциянын заводтары реле бугурун калбарып турар, кылды-ларын ол ийи хевирлери үлөтүрү-нү, ылангыс химия үлөтүрүн ме-ханизастарында болгаш автоматчы-дарына мырманын-ла эргежок чугу-ла. Эң чаа техникамын аажок хө-реглеш турары приборларын келер чылдын 3,2 миллион хөй белеткеп үндүрүп төлөө, Одерде Франкфурт хоорайда подпольновиктер заводу бугурулгезин база-ла калбартыр.

Айтыр. Үлөтүрүң чазартып тургудуру чорук бирги эөлөгөдө бар турар бугурулге шөндөрин болгаш дерилелерин өң ажиыларын негеп турар болгай. Ол хемчег практикага канчаар боттанырлы дээр дугайында чамдык тодоткай чижектерден көргүзүп болбас ирги бө?

Хары. Ол талазы-биле хөй саныг чижектерин кирип болур. Чи-жээлөөр, Берлин чогулда аар ма-шина тудушкунунун «Генрих раузе» деп улусчу бугурулге чери прокат станцияга подпольновиктер бязөөн келген үндүрүп турар. Оон-биле ка-ды материал дыка эки ажалгытты-нып, а күш-ажылдын бугурулгөдү-дүрүт катал бедип турар. Базы бир мындаг чижек бар. Бистин судно кылдыр бугурулге черлеривис судно кезектери белеткөөрдө автогендин кезилденин автоматтарын ажалдап кирген. Оон түнөлиңде өскөтөр аразына эртер материалдык кезил-дөө 20 хуулан 15 хуу чедир би-челөөн, а күш-ажылдын бугурулгө-дүрү 60 хуу өскөн боор турар, чиг-эти болдунар-ла камыны-биле ча-рылдар, күш-ажылдын бугурулгө-дүрү бедилер дугайында ГСЧН-нин

Айтыр. Чоңун кижини саныга онааштыр херездег Барын Гер-манияны чедер деп, ГДР-ниң кол экономиктиг сорулганын шитпир-лээр бугурулгезин улам ынай дүр-гөн көрдөрин болгаш күш-ажыл-дын бугурулгөдүрү дыка өстүрерин негеп турар болгай. Ол сорулга-биле чеди чыл планы (1959—1965 чылдар) бар турар бугурулге күч-дөшүн улам долдуу-биле ажалда-рын, а ол ышкаш чаа-чаа күчү-шүмөлдөөн ажалгала кирерине негеп турар. Ол ооналгалар 1961 чылда канчаар күсүстөтөр?

Хары. Кол сорулгаларын бирээ-зи болза делегейге эң улуг бооп тур-ар бистин хуен хөмүр даш үлөт-пүрүстү улам калбартыр болур. Хуен хөмүр даш-биле ГДР-ниң электри станциялары хандырты-нып турар. Өске талазында, хуен хөмүр даш — бистин химия үлөт-пүрүстү кол чиг-эди ол, оң хөг-жүдөш чонга херездег барааннар бугурун дыка көвүдөлдү арганы бээр.

Хары. Химия моон сонгаар-лаа бистин кичөөнөйивистин төвүңе турар апар. Ол дугайын Буе-Вер-ке комбиназында карбидтин деле-гейге эң улуг фабриказынын тулу-нун үргүдүлгөдүрү. Лейне-верке ком-биназынын калбарышкынын, Губен-де химиктиг волюко комбиназын болгаш Шведте нефть-химиктиг ком-биназын тудушкуну бугурулгел чугаалап турар. Совет Эвелели-ден хоолайлап нефть дамчыдар дам-чыдалганын тудуу Шведте дооступ турар. Ону боттандырарда 1961 чылда аар машина тудушкуну чү-нү кылдырып ычаш? Чугуле ийи чижектен кирип көрөй. Биттер-фельдиде нефть дамчыдалганын 10 муң тонна хоолайларын чылда кылдыр күчүлүг Ролытунсгайын улусчу бугурулге чери калбарар, ол чорук бо үениң нефть химиязын чеди чылда шийтээш алып арганы биске бээр. Косвинде күтүр-кислота гипсизинин фабриказын дүргөн де-рири үргүдүлгөдүр. Ол фабрика 100 муң тонна күтүр-кислотазын болгаш 105 муң тонна порланд цементини чылда бугуруп күчү-шүмөлдү 1961

1961 чылда аар машина тудуш-куну хуен хөмүр даш үлөтүрүң-ге чаа-чаа машиналарын бээр. Чи-жээлөөр, Шлябендорфтан хө-мүр дашты ажиы арга-биле ажал-дап тывар төлөө. 180 метр өртүл-гил өң улуг көвүрүг транспорттерун далаш-биле ажалдап белеткөөн. Европанын одалга күжү-биле ажал-даар өң улуг электри станциязы бо-лур Люббенауда электростанциянын тудушкуну чоруп турда ол күчү-лүг хөмүр даш кады ажиттынар ужуруг болгай. Хуен хөмүр даштын «Шварце шумпе» комбиназы-га бо чылдын ийги хемчеге фабри-